

Funded by
the European Union

BE-IN: Az inkluzív és érzelmi nevelés legjobb innovatív gyakorlatai a korai iskolaelhagyással szemben Európában

Állványozás és mentorálás

anthro pol is

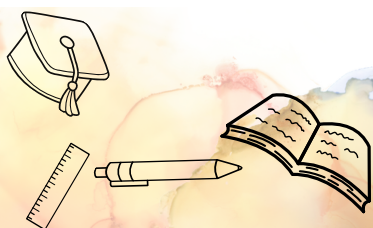
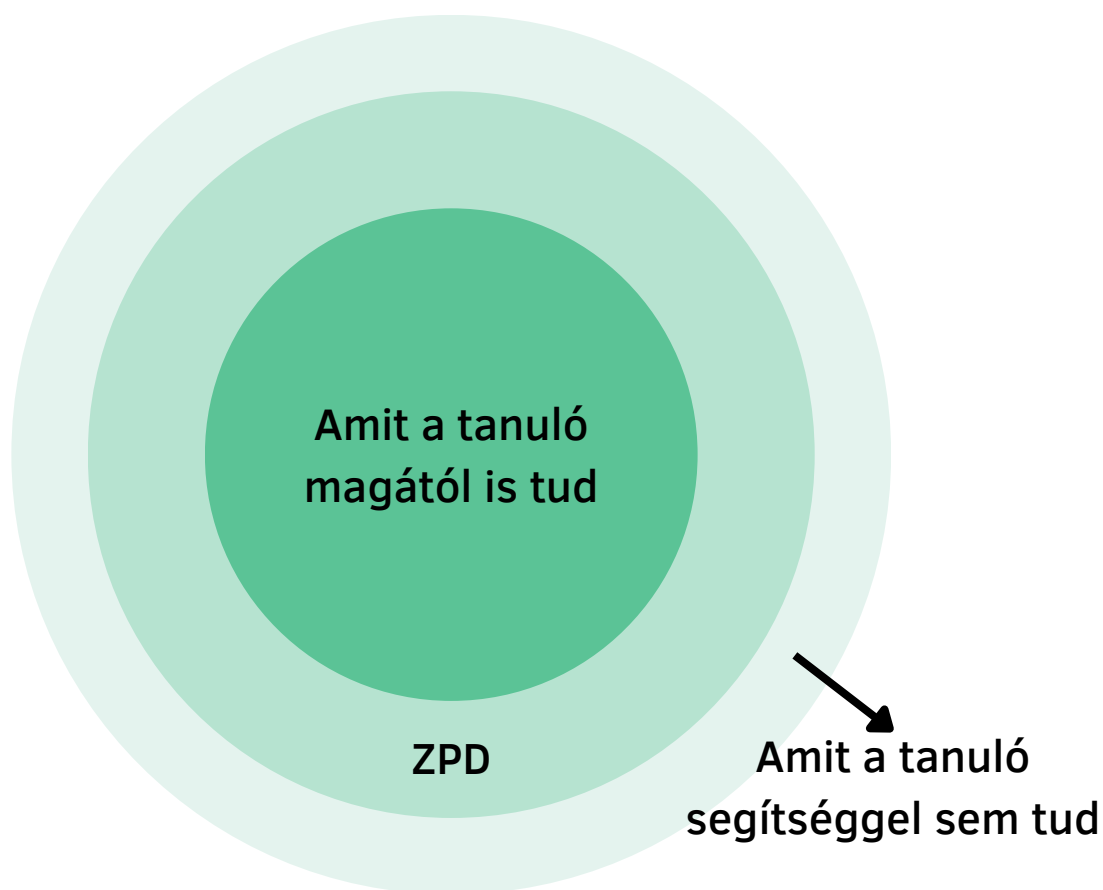
Állványozás a mentorálás során

A Bruner (1979) által kidolgozott „állványozás” és a Vygotsky (1978) által kidolgozott proximális fejlődési zóna (ZPD) koncepciója szorosan kapcsolódik egymáshoz. A tanár, miután felismerte a távolságot a tanuló kognitív fejlettségi szintje és az általa megfelelő támogatással elérhető lehetséges növekedés között, olyan feladatokat ad melyek „a jelenlegi képességeinél magasabb szintűek, de nem annyira nehezek, hogy érthetetlenek legyenek” (Devescovi et al., 2003). A tanuló által elsajátítandó készségek és a jelenlegi tudása közötti rést az állványzat tölti be. Az állványozásnak köszönhetően a tanuló működni tud, és fokozatosan fejlesztheti kognitív készségeit.

Az oktatási állványozás, más néven „Vygotsky-állvány” vagy egyszerűen „állványozás” olyan tanítási módszer, amely segít a tanulóknak többet tanulni azáltal, hogy egy tanárral vagy képzettebb tanulóval dolgoznak együtt a tanulási célok elérése érdekében. Az oktatási állványozás elmélete szerint az önálló tanuláshoz képest a tanulók többet tanulnak, ha olyanokkal működnek együtt, akik nála szélesebb körű készségekkel és tudással rendelkeznek. Ezek az oktatók vagy kortársaik az „állványok”, amelyek segítenek a diáknak kitágítani a tanulási határait, és többet tanulni, mint amire egyedül lenne képes. Ezért a tanulási folyamatok állványozása feltételezi az együttműködést és az interakciót a tanítók (szülő, oktató, tanár, kortárs) és a tanulók között.

Ebben a kapcsolatban az utóbbiak nem elszenvedői a folyamatnak, hanem aktívan építik a tudásukat. Nem passzívan és mechanikusan utánozzák a megfigyelt viselkedést, sokkal inkább átélik, megtapasztalják a verbális és egyéb interakciókat, amelyekből a tudás, a tanulás és a kultúra fakad. A ZPD-t gyakran koncentrikus körök sorozataként ábrázolják. A legkisebb kör azon készségek összessége, amelyeket a tanuló önállóan, segítség nélkül képes elsajátítani. A következő a ZPD, vagyis az a készség, amelyet a tanuló egyedül nem tudna elvégezni, de egy tanár vagy egy társa segítségével igen. Ezen kívül vannak azon készségek, amelyeket a tanuló még nem tud megcsinálni, még segítséggel sem.

Az állványozás két ember közötti együttműködő problémamegoldásként is meghatározható:

Devescovi (2003) az állványozó mentorálás öt szakaszát írja le:

1. Felhívás: A mentor felkelti a társ érdeklődését, motiválja és ösztönzi őt.
2. A szabadságfokok csökkentése: A mentor egyszerűen elmagyarázza a feladatot, minimalizálva a megoldáshoz vezető lépéseket.
3. Bátorítás és támogatás: A mentornak magas motivációs szintet kell fenntartania, hogy a kortársban önálló érdeklődés alakuljon ki.
4. A kritikus pontok jelzése: A mentornak segítenie kell a mentoráltat a feladat legfontosabb szempontjainak megértésében, hogy a mentorált össze tudja hasonlítani az eredményeit a cél eléréséhez szükséges teljesítménnyel.
5. Demonstráció (modellezés): A mentor megosztja a feladat megoldásának stratégiáját, a mentorált pedig a tanultaknak köszönhetően képes lesz megismételni és adaptálni a modellt.

Mikor alkalmazható a mentorálás módszertana a rétegzett feladatok esetében az osztályteremben?

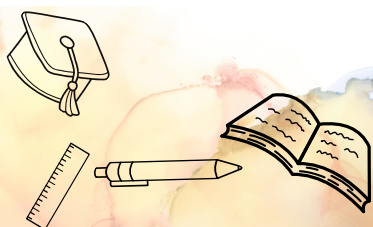
Létre lehet hozni olyan rétegzett feladatokat, amelyek magukba foglalják a mentorálás módszertanát is. Általánosságban a mentori beavatkozás a rétegzett feladat esetén az alábbi struktúrában történhet:

- Az osztály két csoportra oszlik, különböző anyagokkal. Az első csoport (a mentoráltak) a tankönyvben javasolt standard anyagon dolgozik, a második csoport (a mentorok) pedig a könyvtől eltérő, bővebb anyagokat használ (fénymásolatok, videók, kutatások).
- A két csoport kezdeti kölöntanulását követően a mentorcsoport támogatja a mentoráltak csoportját a standard szöveg átismétlésével. A tanulók párokban vagy háromfős kiscsoportokban dolgoznak.
- Mindegyik mentor ismerteti partnerének vagy kiscsoportjának a bővebb anyagból tanult tartalmakat.
- A tanár meghatározza és bemutatja a munkáról szóló beszámoló formáját (írásbeli/szóbeli prezentáció, digitális prezentáció, stb.).

Ezzel a munkaszervezéssel a következő célokat érhetjük el:

- Nő a társak közötti együttműködés és eszmecsere
- Csökken a szorongás egy új téma bemutatásakor
- Váltakoznak a kreatív és az elméletibb jellegű feladatok a rétegzett tananyagon belül
- Fejlődnek a mentorok egyes készségei, például az empátia és az önismeret
- Támogatást kapnak a tanulásban a legnehezebb helyzetben lévő diákok

anthropolis

BE-IN

The BE-IN project is co-financed by the ERASMUS+ programme of the European Union. It's content reflects the views of the authors, and the European Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein (Project Code:2021-1-IT02-KA220-SCH-348DE244).